

หลักสูตร “เยาวชนผู้เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ”

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์สังคมไทยในปัจจุบัน มีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอยู่หลายด้าน เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา/โควิด ๑๙ ปัญหาด้านการเมือง ปัญหาด้านสังคมและการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งสิ้น และอีกปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ก็คือปัญหายาเสพติดให้โทษ โดยเฉพาะผู้เสพติดเป็นกลุ่มวัยเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มพลังที่จะพัฒนาประเทศ และเป็นที่น่าวิตกกังวลมากขึ้น ก็คือกลุ่มผู้ติดยาเสพติดเป็นกลุ่มเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นอนาคตของประเทศชาติ ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาตินั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ปัจจุบัน ถึงแม้รัฐบาลจะดำเนินการแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวไปแล้ว โดยได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้ศึกษาวิจัยและดำเนินการแก้ไขปัญหาแต่ละด้านเพื่อให้เหมาะสมกับหลายปัญหาและกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งก็ทำให้เกิดความสำเร็จบ้างพอสมควร

ปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งก็คือปัญหายาเสพติด ที่แพร่กระจายมาสู่กลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องนำบุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ มาบูรณาการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและต้องทำให้ต่อเนื่อง มีระบบการสร้างเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาแก่บุคคลและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ชัดเจนทำให้เห็นเป็นรูปธรรม

คู่มือสำหรับทางวิทยากรได้จัดทำขึ้นมาเพื่อให้วิทยากร/ครูฝึกที่มีภารกิจ จะต้องนำความรู้ ความเข้าใจ จากในคู่มือ ไปใช้ในการฝึกอบรมเยาวชน เพื่อมุ่งให้เยาวชนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พัฒนาศักยภาพของตนเองให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและพึงประสงค์ เพื่อให้เป็นคนดีมีคุณภาพทางสังคม เช่น การตระหนักรู้คุณค่าของตนเอง ความเข้าใจตนเอง การจัดการด้านอารมณ์ การสร้างแรงบันดาลใจไปสู่เป้าหมาย การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความสามารถในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้เกิดความมั่นคงของชาติในที่สุด

บทที่ ๑

๑. จุดมุ่งหมายของกลุ่มและหลักสูตร

๑.๑. เพื่อดำเนินการฝึกอบรมผู้เสริมสร้างความมั่นคงของชาติตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่เขียนไว้

๑.๒. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เยาวชนในบทบาทที่จะเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๒. โครงสร้างของหลักสูตร

๒.๑. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่วิทยากร/ครูฝึก ในการที่จะนำความรู้และกิจกรรมในหลักสูตร ไปฝึกอบรมให้กับเยาวชน

๒.๒. เพื่อพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

๒.๓. เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ มีความรู้สึกที่ดีและรักครอบครัว

๒.๔. เพื่อสร้างเครือข่ายของเยาวชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

๓. องค์ประกอบของหลักสูตร

๓.๑. กลุ่มวิชา โทษและพิษภัยของยาเสพติด และแนวทางการบำบัดรักษา

๓.๒. กลุ่มวิชา การพัฒนาความสามารถทางอารมณ์

- กิจกรรม การตระหนักรู้ในตนเอง
- กิจกรรม การจุดใจตนเองไปสู่เป้าหมาย
- กิจกรรม การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- กิจกรรม การอยู่ร่วมกันในสังคม

๓.๓. กลุ่มวิชา การทำหน้าที่ของตนในครอบครัว

๓.๔. กลุ่มวิชา การเสริมสร้างและพัฒนาให้กับตนเอง

๓.๕. กลุ่มวิชา หน้าที่พลเมือง

- กิจกรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- กิจกรรม ส่งเสริมศาสนา
- กิจกรรม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

๔. การประเมินผลการดำเนินงาน

การประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้ CIPP Model เป็นการประเมินผลตั้งแต่ก่อนจัดทำโครงการ ระหว่างการดำเนินงาน และเมื่อสิ้นสุดโครงการ

บทที่ ๒

การบริหารจัดการค่าย

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑. เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมแก่กลุ่มเป้าหมาย วิทยากร ครูฝึก พี่เลี้ยง

๑.๒. สนับสนุนให้การจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มและของหลักสูตรในโครงการเยาวชนผู้เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๑.๓. ให้การดำเนินกิจกรรมของโครงการเป็นไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเกิดผลดีแก่เยาวชน

๒. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารค่าย

๒.๑. จะเตรียมสถานที่พัก สถานที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สถานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม สถานที่ออกกำลังกาย, เล่นกีฬา

๒.๒. จัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม เช่น เครื่องขยายเสียง อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์จัดกิจกรรมกลุ่ม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระจาดย ดินสอคำ ดินสอสี และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็น

๒.๓. จัดเตรียมงบประมาณและรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้งบประมาณ เช่น ค่าอาหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร เป็นต้น

๒.๔. จัดเตรียมบุคลากรและแบ่งมอบหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สำคัญ เช่น หัวหน้าทีมวิทยากร วิทยากรครูพี่เลี้ยง

๒.๕. ประสานกับโรงเรียนหรือชุมชน ในการหากกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามาฝึกอบรม

๒.๖. จัดทำตารางสอน/ตารางกิจกรรมในแต่ละวัน

๒.๗. จัดทำระเบียบหรือกฎกติกาของการฝึกอบรม การเก็บรักษาส่งของมีค่า เช่น เงินหรือสิ่งของ

๒.๘. อำนวยความสะดวกในเรื่องยานพาหนะประจำวัน และยานพาหนะในการพาไปทัศนศึกษาออกสถานที่ (ถ้ามี)

๒.๙. จัดบริการอาหาร เครื่องดื่ม แก่ผู้รับการฝึกอบรม วิทยากร/ครูฝึก และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรม

๒.๑๐. จัดชุดปฐมพยาบาลฉุกเฉินและระบบส่งต่อ เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างทันเหตุการณ์ และเกิดความปลอดภัย เมื่อเกิดการเจ็บป่วย

๓. การบริหารความเสี่ยงในค่ายฝึกอบรม

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นขณะเข้าค่าย
- ๒) เพื่อรักษาความปลอดภัยขณะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ
เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องป้องกัน
 - ๑) การลักทรัพย์
 - ๒) การลักลอบออกนอกค่าย
 - ๓) การใช้สิ่งเสพติดในค่าย
 - ๔) ปัญหาการทะเลาะวิวาท
 - ๕) อุบัติเหตุขณะทำกิจกรรม
 - ๖) การเจ็บป่วย หรือผู้มีโรคประจำตัว
 - ๗) อาวุธ
 - ๘) ความสัมพันธ์ที่ผิดปกติ/ปัญหาผู้สาว

๔. บทบาทของวิทยากร/ครูฝึก

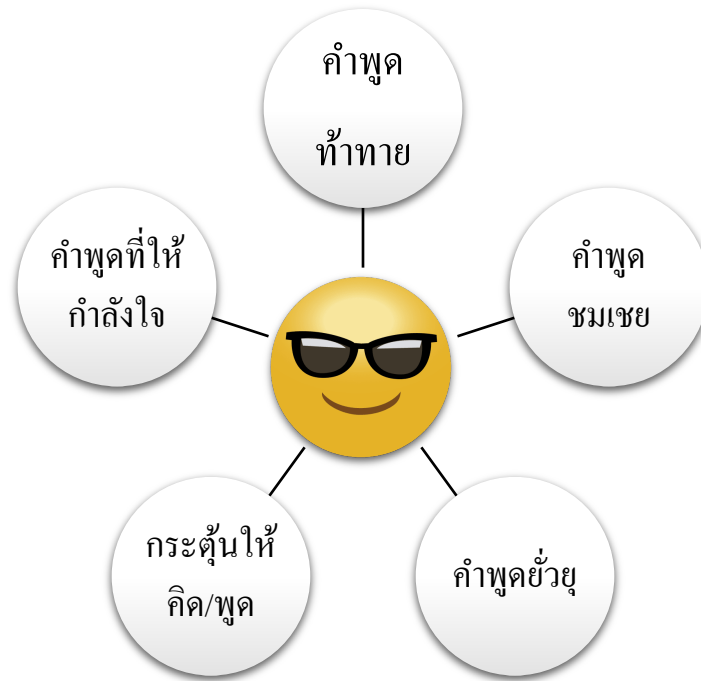
วิทยากรคือใคร

วิทยากร คือ ผู้ที่ทำหน้าที่จุดประกายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความคิด เกิดทักษะ เกิดเจตตษณะคติที่ดีต่อกิจกรรมที่ฝึกอบรม เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหรือเรื่องนั้น ๆ วิทยากรเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ที่จะช่วยให้การฝึกอบรมดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ และนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

บทบาทหน้าที่ของวิทยากร

- ๑) จัดเตรียมและศึกษาหลักสูตร รายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละวิชาที่รับผิดชอบ
- ๒) จัดเตรียมโปรแกรมในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ตามแผนการสอนในแต่ละวิชา
- ๓) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อจูงใจ ส่งเสริมให้พร้อมในการเรียนรู้พร้อมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของแต่ละวิชา
- ๔) ต่อยอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ข้อมูล ให้ตรงตามแผนการสอนของแต่ละวิชา
- ๕) ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้รับการฝึกอบรมในทุก ๆ เรื่อง
- ๖) ประเมินผลการจัดกิจกรรมในแต่ละวิชา เมื่อสิ้นสุดการอบรม โดยให้กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับการฝึกอบรม และวิทยากรประเมินร่วมกัน
- ๗) เป็นที่ปรึกษารายบุคคล/รายกลุ่ม หลักจากกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวัน

เทคนิคการใช้คำพูดของวิทยากรที่สามารถใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ
เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถร่วมกิจกรรมได้ดี

สรุป บทบาทสำคัญของวิทยากรในการฝึกอบรม

“แนะให้ทำ นำให้คิด สาทิตให้ดู ให้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง
สลัดทิ้งความเคยชินต่าง ๆ ต้องทำตัวของเราให้เป็นตัวอย่าง”

๕. บทบาทของครูพี่เลี้ยง

พี่เลี้ยงประจำกลุ่ม หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการฝึกอบรม ให้เป็นผู้ดูแลช่วยเหลือผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามตารางการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

บทบาทของครูพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

- ๑) รับรายงานตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย
- ๒) ประสานงานระหว่างผู้บริหารค่าย และผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ๓) ให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการดำเนินกิจกรรมตามหลักสูตรและเรื่องอื่น ๆ ระหว่างการฝึกอบรม เช่น การประชุมกลุ่ม การปฏิบัติตนระหว่างการฝึกอบรม
- ๔) กระตุ้นให้ผู้รับการฝึกอบรมแสดงแนวคิด กล้าแสดงออกอย่างทั่วถึง ใช้วิชาการเสริมแรง ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความมั่นใจ
- ๕) ให้ความช่วยเหลือผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล ในการปฏิบัติกิจกรรมตามความเหมาะสม
- ๖) นำเสนอแนวคิด เพื่อพัฒนาแนวคิดหรือดึงแนวคิดของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแนวคิดของแต่ละกิจกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
- ๗) ช่วยเหลือผู้ดำเนินการฝึกอบรม/วิทยากร ในการประเมินผลการดำเนินการฝึกอบรม และการทำงานกิจกรรมแต่ละกิจกรรมตลอดการฝึกอบรม
- ๘) บันทึกพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ระหว่างฝึกอบรมเป็นรายบุคคล
- ๙) สรุปและรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ต่อผู้อำนวยการ/ผู้บริหารค่าย

วัตถุประสงค์	คำพูด
กระตุ้นให้คิด	- ลองพยายามคิดอีกนะคะ/ครับ - พยายามคิดให้มากที่สุดเท่าที่จะคิดได้นะคะ/ครับ
กระตุ้นให้คิด	- ผลงานนี้เป็นงานของท่านะครับ (งานเดี่ยว) - ผลงานนี้เป็นผลงานกลุ่มของท่านะคะ (งานกลุ่ม)
กระตุ้นให้คิด	- ผลงานกลุ่มต้องเกิดจากมติเอกฉันท์ถือว่าเป็นผลงานของทุกคน ต้องรับผิดชอบร่วมกันนะคะ/ครับ
ช่วยท้าทายให้ตรวจสอบผลงาน	- แน่ใจหรือยังคะ/ครับ ว่าตรวจสอบดีแล้ว
ท้าทายและตามหาเหตุผล	- ทำไม? เพราะเหตุใด?
กระตุ้นให้สมาชิก ให้ความสนใจ การอภิปราย	- มีใคร คนใด คิดเป็นอย่างอื่นบ้างคะ/ครับ
กระตุ้น วิเคราะห์เชิงระบบ	- อะไรมาก่อน อะไรมาหลัง อะไรเป็นเหตุ
กระตุ้นให้คิดเพิ่มขึ้น	- น่าจะมีอะไรบ้างคะ/ครับ นอกเหนือจากที่ได้เรียนหรือพูดมาแล้ว
ท้าทายให้ผลิตผลงานใหม่ ให้ท้าทายกว่าเดิม	- ไม่เชื่อว่าท่านจะทำได้แค่นี้เท่านั้น - ลองทำอีกน่าจะ ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้น/ดีที่สุด
ชมเชย ให้กำลังใจ เมื่อทำดี หรือทำได้ถูกต้อง	- คำตอบ/ผลงานนี้สมบูรณ์ดีมากคะ/ครับ
ให้กำลังใจเมื่อทำผิดพลาด	- น่าจะมีอะไรที่มาเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีกนะคะ/ครับ
ให้กำลังใจ เมื่อเขามีการพัฒนา การทำงาน/ผลงานดีขึ้นเรื่อย ๆ	- ผลงานของท่านพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เป็นที่น่าพึงพอใจมากคะ/ครับ - พวกเราภูมิใจในการพัฒนาของท่านมากคะ/ครับ

บทที่ ๓

เนื้อหาวิชา/กิจกรรมในหลักสูตร

วันที่ ๑

๑. กิจกรรมการลงทะเบียน

๑.๑. แนวคิด เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม/เยาวชน ที่เข้าร่วมในโครงการ ประเมินความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมต้อนรับเยาวชน/ครูที่มา ส่งส่ง เช่น ข้อมูลต่าง ๆ เตรียมที่พัก การจัดหาอาหาร สถานที่ฝึก เป็นต้น

๑.๒. จุดประสงค์

- ๑) เพื่อตรวจสอบยอดจำนวนของเยาวชนที่เข้าร่วมในโครงการ
- ๒) เพื่อเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ที่จะชี้แจงให้เยาวชนและครูอาจารย์ได้เข้าใจ

๑.๓. เนื้อหา

- ๑) เอกสารการลงทะเบียนสำหรับเยาวชน
- ๒) การลงเวลาทำงาน /ลงทะเบียน ของคณะวิทยากร/ครูฝึก/ครูพี่เลี้ยง

๑.๔. ระยะเวลา : ๑ ชั่วโมง

๑.๕. วิธีการ

๑) เตรียมสถานที่รับรายงานตัว เช่น เพิ่มเอกสาร ลงชื่อ บัตรประจำตัวของค่าย ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเข้ากลุ่ม รายละเอียดของตารางกิจกรรมประจำวัน ตลอดจนการแนะนำ ความพร้อม ในการ เข้าร่วมพิธีเปิดหลักสูตร/เปิดค่าย

๒) เตรียมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อชี้แจงให้ครู/อาจารย์ ที่ทำการควบคุมกำกับดูแลได้ทราบ เช่น ตารางกิจกรรม กะบวนกร/กฎกติกาของการอยู่ด้วยกัน กำหนดการเข้าร่วมพิธีเปิด/พิธีปิดในวันสุดท้าย

- ๓) ทำแบบประเมินก่อนการฝึกอบรม

๒. กิจกรรมพิธีเปิดและปฐมนิเทศ

๒.๑. แนวคิด เป็นการเข้าร่วมในพิธีการ ซึ่งเป็นกิจกรรมในสังคม และจะได้รับประสบการณ์ตรงในประเพณีปฏิบัติที่ดีงาม เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ถึงคุณค่าการยกย่องการให้เกียรติและการยอมรับกัน และยังช่วยให้รู้จักพฤติกรรมของตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

๒.๒. จุดประสงค์

- ๑) เพื่อให้เห็นคุณค่าของการให้เกียรติ และการยอมรับกันในสังคม
- ๒) เพื่อให้รับรู้และเข้าใจในหลักการเหตุผลตลอดการปฏิบัติตนที่ดีในการอยู่ร่วมกันในขณะรับการ

ฝึกอบรมในค่าย

๒.๓. เนื้อหา มี ๒ กิจกรรม คือ พิธีเปิด และ การปฐมนิเทศ

๒.๔. สื่อ โตะหมู่บูชา ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์

๒.๕. วิธีการดำเนินการ

๒.๕.๑. การดำเนินการก่อนพิธีเปิด

๑) จัดสถานที่ที่ใช้ในพิธีเปิดให้เสร็จก่อนพิธีเปิด เช่น ป้ายชื่อโครงการ โตะหมู่บูชา ดอกไม้ รูปเทียน โตะรับแขก

๒) เตรียมเชิญแขกผู้ใหญ่เป็นประธานในพิธีเปิด และแขกผู้มีเกียรติจากหลายหน่วยงานเข้าร่วมพิธีเปิด

๓) เตรียมเพิ่มคำกล่าวรายงานและคำ กล่าวประธานพิธีเปิด การซักซ้อม ความเข้าใจ และขั้นตอนต่าง ๆ ในพิธีเปิด เช่น เชิญประธานจุด รูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เป็นต้น

๒.๕.๒. ขั้นตอนพิธีเปิด

๑) พิธีกรเชิญประธานจุดรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

๒) ประธานคณะกรรมการ/หัวหน้าวิทยากร กล่าวรายงานต่อประธาน

๓) ประธานกล่าวตอบ อาจมีหรือไม่มีการบรรยายพิเศษ

๒.๕.๓. การเตรียมการเพื่อปฐมนิเทศ

รวบรวมระเบียบ กฎ กติกา ในการอยู่ร่วมกันในค่าย เช่น หลักการปฏิบัติตนเองขณะอยู่ในค่าย กฎระเบียบของการอยู่ในค่าย ข้อห้าม หรือข้อปฏิบัติ รายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ และอื่น ๆ

๒.๕.๔. การปฐมนิเทศ

๑) แนะนำสถานที่ คณะวิทยากร ครูฝึก ครูพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

๒) ชี้แจงหลักการเหตุผล กฎระเบียบ ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ และการปฏิบัติตนขณะอยู่ในค่าย

ฝึกอบรม

๓. กิจกรรมต้อนรับชาวค่าย

๓.๑. แนวคิด เยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม มาจากครอบครัว สถานที่ และมีสถานที่แตกต่างกัน ซึ่งจะต้องมาอยู่ร่วมกันในค่ายฝึกเป็นเวลาหลายวัน การเตรียมการต้อนรับที่เป็นไปด้วยความอบอุ่น ความรัก ความเข้าใจ และความสนุกสนานเป็นกันเอง เยาวชนจะได้รับความประทับใจ ความสนุกสนาน ทำให้การอยู่ร่วมกันดำเนินไปได้ด้วยดี

๓.๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้เกิดความประทับใจ ความสนุกสนานในการอยู่ร่วมกัน
- ๒) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และการต้อนรับผู้อื่น
- ๓) เพื่อให้รู้จักการให้อภัย ความเห็นอกเห็นใจ และการให้เกียรติผู้อื่น

๓.๓. เนื้อหา

- ๑) การกล่าวต้อนรับของคณะวิทยากร
- ๒) การรู้จักกันให้เกียรติตนเองและให้เกียรติผู้อื่น
- ๓) เพื่อให้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดี และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

๓.๔. ระยะเวลา : ๒ ชั่วโมง

๓.๕. สื่อ สถานที่ต้อนรับ/หอประชุม, ฝนดอกไม้, เครื่องเสียง, เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น กลองยาว กองซุด

- อุปกรณ์วันรับชาวค่าย เช่น แก้วดินสอพอง หนัวยาง ดอกไม้ สายสิญจน์ ธงสี ผ้าพันคอแดง เหลือง เขียว น้ำเงิน ชมพู ฟ้า เป็นต้น

๓.๖. การเตรียมความพร้อม

๑) เตรียมสถานที่ กำหนดเวลาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กำหนดหน้าที่ของวิทยากรฝ่ายต่าง ๆ ให้พร้อม

๒) จัดเตรียมดอกไม้หรือสิ่งของ เพื่อมอบให้กับเยาวชนทุกคนที่เข้าค่าย

๓) จัดเตรียมซุ้มต้อนรับเยาวชนตามซุ้มต่าง ๆ มีข้อคิด คำขวัญ สุภาษิตคำพังเพย ติดไว้ในซุ้มเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดี

๔) เตรียมเครื่องเสียง เครื่องบันทึกเทป/เพลง ที่สนุกสนานให้เข้ากับบรรยากาศของแต่ละกิจกรรม

๕) เตรียมอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ช่วยทำให้เกิดความสนุกสนาน อาจเป็น เพลงประกอบจังหวะ เพลง/เกมส์ บุคคล/กลุ่ม

๓.๗ วิธีดำเนินการ

- ๑) วิทยากรตรวจสอบความพร้อมของซุ้ม อุปกรณ์ประกอบซุ้ม คำขวัญต่าง ข้อคิด
- ๒) จะเตรียมเยาวชนเข้าประจำที่ให้เป็นระเบียบ ตามสภาพของสถานที่ และนัดหมายกำหนดการ วิธีการดำเนินกิจกรรม
- ๓) วิทยากร พี่เลี้ยงประจำกลุ่ม ช่วยกันปะหน้าทาแป้ง หรือแต่งแต้มร่างกาย ใบหน้าให้มีสีสันแต่พองาม และมอบดอกไม้หรือสิ่งของที่จัดเตรียมไว้ให้ครบทุกคน
- ๔) ผู้ทำหน้าที่ประธาน/ผู้แทนกล่าวต้อนรับ ชี้แจงวัตถุประสงค์หรือการปฏิบัติตน ที่เน้นการแสดงออกที่เหมาะสม
- ๕) คณะวิทยากรนำกิจกรรมการร้องเพลงต้อนรับชาวค่าย หรือดำเนินกิจกรรมท่าทางประกอบจังหวะ
- ๖) เปลี่ยนให้แต่ละกลุ่มออกมาเป็นผู้นำในการแสดงท่าทางประกอบการร้องเพลง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและความประทับใจ

๓.๘ การจัดประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของเยาวชน ขณะดำเนินกิจกรรม/ร่วมกิจกรรม ว่าใครให้ความร่วมมือดี ใครกล้าแสดงออก กิริยาท่าทางที่แสดงออกมา รวมถึงคำพูดที่พูดออกมา
- ๒) แบบสะท้อนความรู้สึกของผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับชาวค่าย

แบบสะท้อนความรู้สึ

๑. คำมั่นสัญญาที่อยากจะบอกให้ผู้อื่นให้รู้ในการอยู่ร่วมกันคือ

๑.๑. _____

๑.๒. _____

๑.๓. _____

๒. สิ่งที่ต้องการให้เพื่อนๆปฏิบัติขณะอยู่ร่วมกันในค่ายฝึกรอบรม เพื่อก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และเกิดความรู้สึที่ดีต่อกัน

๒.๑. _____

๒.๒. _____

๒.๓. _____

๓. สิ่งที่ยาวชนเกิดความประทับใจที่สุดในกิจกรรมต้อนรับชาวค่าย

๓.๑. _____

๓.๒. _____

๓.๓. _____

ชื่อ _____ นามสกุล _____

กลุ่มที่ _____

๔. กิจกรรมทบทวนจิต (ตนเอง) (เวลา ๑.๓๐ ชม.)

๔.๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้เยาวชนใช้ความฉลาดทางอารมณ์ ในการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ
- ๒) เพื่อให้เยาวชนตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองในเรื่องต่าง ๆ

๔.๒.สาระสำคัญ

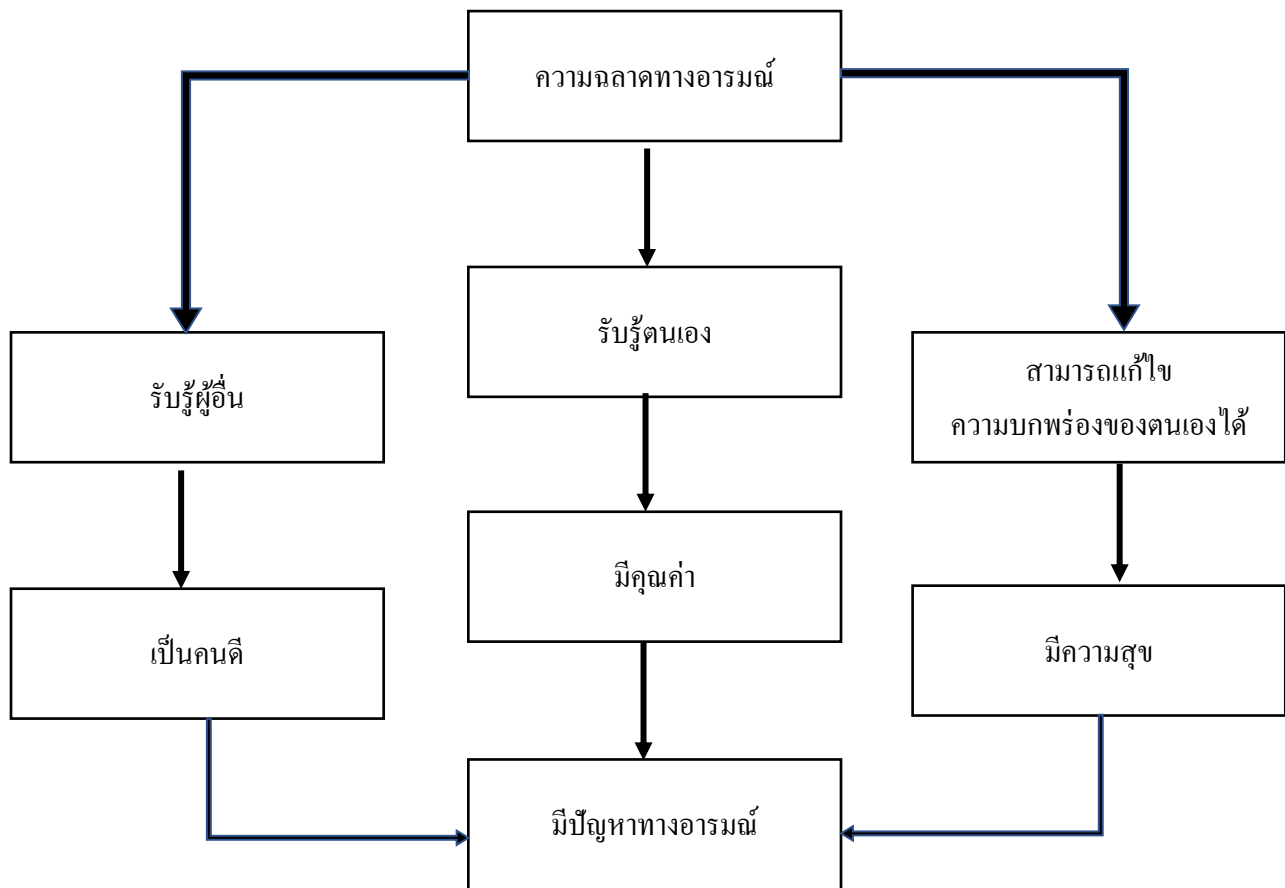
การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองของมนุษย์ เป็นพื้นฐานการปรับตัวเกี่ยวกับจุดอ่อน จุดแข็ง ความมุ่งหวังของตนเองในอนาคต และแนวทางการแก้ไขตนเอง จะทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๔.๓ กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบกลุ่ม, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ/อุปกรณ์
กลุ่มใหญ่ (๑๕ นาที) “ประสบการณ์”	- วิทยากรสุ่มถาม “ใครเคยได้ยินคำว่า ความฉลาดทางอารมณ์บ้าง?” (โดยการสุ่มถาม ๒-๓ คน) - วิทยากรบรรยาย “ความฉลาดทางอารมณ์” และแนวทางการพัฒนาตนเอง - ความฉลาดทางอารมณ์ เริ่มจากการฝึกทักษะการรู้จักตัวเอง - เราจะมีวิธีใดบ้างที่จะรู้จักตนเอง?	- แผ่นใส (ใบความรู้ที่ ๑)
กลุ่มใหญ่ (๓๐ นาที) “สะท้อนความคิด”	- ฝึกสมาธิเคลื่อนไหว เพื่อรู้จักตนเอง - วิทยากรแสดงนำ เริ่มด้วยการกระตุ้นจุด ๓ จุด และทำไทเก๊ก ๔ ท่า	- ใบงานที่ ๑ (ทบทวนจิต)

องค์ประกอบกลุ่ม, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ/อุปกรณ์						
<p>กลุ่มใหญ่ (๒๐ นาที)</p>	<p>- ให้เยาวชนทุกคน นั่งหลับตาอยู่ในความสงบ ... ทบทวนเกี่ยวกับตนเอง โดยให้แต่ละคนพับกระดาษที่แจก ออกเป็น ๓ ส่วน (ตามรูป/กระดาษ A๔ คนละ ๑ แผ่น)</p> <table border="1" data-bbox="732 596 902 772" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">๑</td> <td style="text-align: center;">๒</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">๓</td> <td style="text-align: center;">๔</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">๕</td> <td style="text-align: center;">๖</td> </tr> </table> <p>- <u>ส่วนที่ ๑</u> ให้เขียนชื่อ, นามสกุล, อายุ</p> <p>- <u>ส่วนที่ ๒</u> ให้เขียนอุดมคติ, คติพจน์, โคลง, กลอนที่ตนเองชอบ/ประทับใจ</p> <p>- <u>ส่วนที่ ๓</u> เขียนความปรารถนาทางการศึกษา, ระดับการศึกษา, และสาขาวิชาที่อยากจะเรียน</p> <p>- <u>ส่วนที่ ๔</u> เขียนอาชีพที่อยากทำในอนาคต</p> <p>- <u>ส่วนที่ ๕</u> จุดอ่อน หรือจุดด้อยของตนเอง</p> <p>- <u>ส่วนที่ ๖</u> จุดแข็ง หรือข้อเด่นของตนเอง</p> <p>หมายเหตุ วิทยากรสุ่มเลือก ๒-๓ ตัวอย่าง</p>	๑	๒	๓	๔	๕	๖	<p>- ใบความรู้ที่ ๒</p> <p>- แจกกระดาษเปล่าขนาด A๔ คนละ ๑ แผ่น</p> <p><u>ส่วนที่ ๑</u> เขียนชื่อ-นามสกุล, อายุ</p> <p><u>ส่วนที่ ๒</u> อุดมคติ/คติพจน์/โคลง, กลอนที่ประทับใจ</p> <p><u>ส่วนที่ ๓</u> ความปรารถนาทางการศึกษา/ระดับการศึกษาและสาขาที่อยากจะเรียนสูงสุด</p> <p><u>ส่วนที่ ๔</u> อาชีพที่อยากจะทำในอนาคต</p> <p><u>ส่วนที่ ๕</u> จุดอ่อน/ข้อด้อยของตนเอง</p> <p><u>ส่วนที่ ๖</u> จุดแข็ง/ข้อเด่นของตนเอง</p>
๑	๒							
๓	๔							
๕	๖							

<p>กลุ่มย่อย (๖-๗ คน) ประยุกต์ใช้แนวคิด และ ความคิดรวบยอด</p>	<p>- วิทยากรสุ่มถามประโยชน์ของการรู้จักตนเอง ว่ามีอะไรบ้าง?</p>	
<p>กลุ่มใหญ่ (๑๐ นาที)</p>	<p>- วิทยากรสรุป “ ความฉลาดทางอารมณ์ “</p>	<p>- ใบงานที่ ๑ (ความฉลาดทาง อารมณ์)</p>

ใบความรู้ที่ ๒

การมองหาจุดเด่น จุดด้อยในตนเองให้พบ จะทำให้เรารู้จักตนเองและเข้าใจตนเองได้มากขึ้น บางคนที่เห็นแต่จุดด้อยของตนเองคอยจับผิดตนเอง มองแต่สิ่งที่ตนเองคิดว่าไม่ดี จึงทำให้เห็นแต่สิ่งที่ไม่ดีเหล่านั้นซ้ำซ้อนเรื่อย ๆ ทำให้หมดความนับถือตนเอง ทำให้ขาดพลัง ขาดกำลังใจ แต่ถ้าเราลองมองหาจุดเด่นของตนเองบ้าง แม้จะเป็นสิ่งเล็กน้อย ๆ ก็ตาม จะทำให้เราเกิดพลังและกำลังใจได้ ซึ่งเราควรที่จะหมั่นศึกษาเอาไว้เรื่อย ๆ และบ่อย ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้แหละคือปুষของชีวิต เป็นปুষความเจริญงอกงามของกำลังใจ ที่จะทำให้เราสามารถพัฒนาความคิด ความรู้สึกของตัวเองให้ดีขึ้นได้

๕. กิจกรรมคิดจัดการ

แผนการสอนเรื่อง “คิดจัดการ” เวลา ๑.๓๐ ชม.

๕.๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้เยาวชนสามารถรับรู้และบอกถึงอารมณ์ตนเองและผู้อื่นได้
- ๒) เพื่อให้สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม
- ๓) เพื่อให้เยาวชนฝึกทักษะการควบคุมอารมณ์ของตนเอง

๕.๒. สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตของคนเรานั้น จะต้องเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ มากมาย อารมณ์ก็เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ การแสดงอารมณ์บางอย่างโดยปราศจากการควบคุม อาจก่อให้เกิดผลเสียขึ้นได้ การจัดการหรือควบคุมอารมณ์ จึงเป็นสิ่งจำเป็น สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ มี ๔ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การสำรวจอารมณ์หรือความรู้สึกขณะนั้น เช่น มือสั่น ใจสั่น ตัวสั่น กัดฟัน กำมือ

ขั้นตอนที่ ๒ การคาดการณ์ผลดี/ผลเสีย ของการแสดงอารมณ์นั้น ๆ ออกมา

ขั้นตอนที่ ๓ การควบคุมอารมณ์กับวิธีการต่าง ๆ เช่น หายใจเข้า-ออกยาวๆ, นับเลข ๑-๑๐ ซ้ำ, กำหนดลมหายใจเข้า-ออก และขอเวลานอกโดยหนีออกจากสถานการณ์นั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๔ สำรวจความรู้สึกของตนเองอีกครั้ง ซึ่งชมกับการที่ตนเองควบคุมอารมณ์ได้

การรับรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง ทำให้เราเข้าใจตนเองมากขึ้น และส่งผลให้มีการแสดงอารมณ์ออกมาได้อย่างเหมาะสม การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นก็เป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากการที่เราสามารถคาดคะเนการแสดงอารมณ์ของผู้อื่นได้ จะทำให้เราเข้าใจผู้อื่น และสามารถที่จะหลีกเลี่ยง หรือมีวิธีการที่ช่วยเหลือตนเองได้ เมื่อได้รับผลจากอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากผู้อื่น

องค์ประกอบ, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ประสบการณ์” (กลุ่มใหญ่ ๒๐ นาที)	<ul style="list-style-type: none"> - นำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวถึงการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน ว่ามีเรื่องที่ทำให้เราพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน - เราจะรับรู้อารมณ์ของตนเอง และของผู้อื่นได้อย่างไร? (ทั้งความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ) - วิทยากรสุ่มถาม ๒-๓ คน 	
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	- บรรยายเรื่อง “สติอารมณ์”	- ใบความรู้ที่ ๑ (สติอารมณ์)
“สะท้อนความคิด” (กลุ่มย่อย ๕-๖ คน เวลา ๒๐ นาที)	- แบ่งกลุ่ม ๕-๖ คน ให้แต่ละคนบอกประโยชน์ของการเรียนรู้ อารมณ์ของผู้อื่น	- ใบงานที่ ๑ (ประโยชน์ของ การเรียนรู้อารมณ์ ของผู้อื่น)
“ประยุกต์แนวคิด” (กลุ่มใหญ่ ๒๐ นาที)	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความรู้สึกโดยจัดกิจกรรม “ช่วยฟ้าหน้อย” - ให้เยาวชนช่วยกันวิเคราะห์ถึงประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้ - ผู้พุดรู้สึกอย่างไรกับการจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นแต่ละขั้นตอน อย่างไร? และผู้ฟังรู้สึกอย่างไร? 	- ใบชี้แจง ๑
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๒๐ นาที)	สรุปถึงผลดีที่ได้รับ จากการรับรู้อารมณ์ของตนเองและอารมณ์ ของผู้อื่น	- ใบความรู้ที่ ๒

วันที่ ๒

๑. กิจกรรม “สานเป้าหมาย”

แผนการสอนเรื่อง “สานเป้าหมาย”

๑.๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้เยาวชนได้พัฒนาตัวเองด้วยตนเอง
- ๒) เพื่อให้เยาวชนฝึกทักษะการสร้างเป้าหมายชีวิต

๒.๒. สาระสำคัญ

อนาคตเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถกำหนดได้ด้วยตนเองว่าจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้สำเร็จได้อย่างไร การมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน มุ่งมั่น รู้จักควบคุมตนเอง ไม่ท้อแท้ต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะสามารถนำพาเยาวชนทุกคนไปสู่เป้าหมายที่มุ่งมั่นนั้นได้

๒.๓. กิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบกลุ่ม	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ประสบการณ์” (กลุ่มใหญ่ ๑๕ นาที)	- วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวถึงความสำเร็จของชีวิตขึ้นอยู่กับ การกำหนดเป้าหมายในชีวิต แล้วพยายามทำตามวิถีทางของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของตนเองให้ได้ - วิทยากรถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต มีเป้าหมาย/ไม่มีเป้าหมาย มีผลต่อชีวิตอย่างไร? - วิทยากรให้แต่ละกลุ่ม กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาสูงสุดของตนเอง ที่อยากจะเรียนในอนาคต	- CD เพลง ราววัล แต่คนช่างฝัน
“สะท้อนความคิด” (กลุ่มย่อย ๕-๖ คน, ๑๕ นาที)	- ให้เยาวชนแบ่งกลุ่มที่มีเป้าหมายทางการศึกษาสูงสุดที่เหมือนกัน ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน แล้วระดมสมองถึงวิธีการหรือแนวทาง รวมไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ในใบงานที่ ๑)	- ใบงานที่ ๑

องค์ประกอบกลุ่ม	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๒๐ นาที)	- ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนนำเสนอวิธีการ/แนวทางที่จะไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้สำเร็จ - วิทยากรสรุป และอธิบายเพิ่มเติม (ใบงานที่ ๑)	- ใบความรู้ที่ ๑
“ประยุกต์แนวคิด” (กลุ่มย่อย ๕-๖ คน, ๒๐ นาที)	- ให้เยาวชนอ่านบทความ “โอกาสทางการศึกษาเพิ่มคุณค่าคนพิการ” แล้วตอบคำถาม ตามใบงานที่ ๒ - วิทยากรกลุ่ม สุ่มตัวอย่างของกลุ่ม ออกมารายงาน และวิทยากรสรุปเพิ่มเติม	- ใบงานที่ ๒
“สะท้อนความคิด” (กลุ่มย่อย ๕-๖ คน, ๑๐ นาที)	- ให้เยาวชนแบ่งกลุ่มอภิปราย เกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางเป้าหมายชีวิตของเยาวชน คืออะไร? และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคนั้น ๆ ตามใบงานที่ ๓	- ใบงานที่ ๓
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	- วิทยากรสุ่ม ๑-๒ กลุ่ม นำเสนอ และวิทยากรบรรยายสรุป ตามใบความรู้ที่ ๒	- ใบความรู้ที่ ๒

๒. กิจกรรม Walk Rally

๒.๑. แนวคิด การทำงานร่วมกันหรือการทำงานเป็นทีม จะมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน ต้องมีเป้าหมายร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารกันภายในกลุ่ม ภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีการยอมรับและเห็นความสำคัญของกันและกัน โดยมุ่งให้เกิดความเข้าใจกันและรู้จักการให้อภัยกัน

๒.๒. จุดประสงค์ เพื่อให้เยาวชนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ระหว่างสมาชิกในทีม หรือเพื่อนร่วมสังคมเดียวกัน

๒.๓. เนื้อหา การทำงานร่วมกัน หรือการทำงานเป็นทีม ต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) การวางแผน
- ๒) การยอมรับความคิดเห็น
- ๓) การเสียสละ
- ๔) การติดต่อสื่อสาร
- ๕) ศักยภาพส่วนบุคคล

๒.๔. ระยะเวลา : ๒.๔๕ ชั่วโมง

๒.๕. สื่อ

- ๑) แผนที่ฐานกิจกรรม
- ๒) อุปกรณ์ R.C.
- ๓) นาฬิกาจับเวลา
- ๔) แบบบันทึกผล
- ๕) นกหวีด
- ๖) อุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละฐาน

๒.๖. การเตรียมความพร้อม

- ๑) ดำรวจพื้นที่และหาข้อมูลพื้นฐาน
- ๒) ออกแบบกิจกรรม
- ๓) จัดทำแผนผัง (สถานที่ใช้ปฏิบัติกิจกรรม)
- ๔) จัดทำ R.C. กำหนดเส้นทางให้ครบ
- ๕) นำอุปกรณ์ R.C. ไปซ่อนในฐาน

๒.๗. การดำเนินกิจกรรม

- ๑) แบ่งผู้รับการฝึกอบรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๘-๑๐ คน (โดยประมาณ)

๒) สร้างความคุ้นเคย (กิจกรรมเกม-เพลง)

๓) ชี้แจงกติกา (กำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรม แจกกติกาของแต่ละกิจกรรมนั้น ๆ การค้นหา R.C. เกณฑ์การให้คะแนนของแต่ละกิจกรรม)

๔) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

๕) แจกแผนที่ฐานต่าง ๆ

๖) ตรวจสอบเวลาก่อนเริ่มกิจกรรม Walk Rally (ควรตั้งเวลาให้เท่า ๆ กัน)

๗) ให้เยาวชนทำกิจกรรมของแต่ละฐาน ภายในเวลาที่กำหนด

๘) นำเสนอบรรยากาศของการดำเนินกิจกรรม/การทำงาน โดยให้เยาวชนได้แสดงความรู้สึกของการได้ร่วมทำกิจกรรมในฐาน

๙) ประกาศผลการทำกิจกรรม และมอบรางวัล

๑๐) ประเมินผลการจัดกิจกรรม Walk Rally

๒.๘. การวัดและประเมินผล

๑) จากการสังเกตพฤติกรรมของเยาวชนผู้เข้าร่วมทำกิจกรรม

๒) สัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้รับการฝึกอบรม/เยาวชน

๒.๙. ข้อเสนอแนะ

๑) ก่อนดำเนินกิจกรรม ควรมีการวางแผนเพื่อออกแบบกิจกรรม Walk Rally ไว้ก่อนหน้า เช่น ศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวของเยาวชน กำหนดเนื้อหา สำนวนความเหมาะสมของสถานที่และการทำกิจกรรม กำหนดเวลาทุกช่วงเวลากิจกรรมให้ลงตัว

๒) กำหนดวิทยากรประจำฐานตามจุดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ หรือความถนัดของวิทยากรแต่ละคน

๓) ควรมีวิทยากรพี่เลี้ยงคอยสังเกตการณ์ และบันทึกข้อค้นพบ/พฤติกรรมของเยาวชนจากการทำกิจกรรม

๔) การออกแบบกิจกรรมฐาน ควรคำนึงถึง เพศ วัย ความปลอดภัย และความสามารถของผู้ได้รับการฝึกอบรม

๕) กำหนด R.C. อาจทำเป็นคำขวัญ สัญลักษณ์ที่มีความหมาย หรืออื่น ๆ เช่น ขอความ “เรามาร่วมกันสร้างสังคมให้อบอุ่น เยาวชนจงเป็นคนดี” เป็นต้น

แนวคิดในการจัดกิจกรรม “Walk Rally”

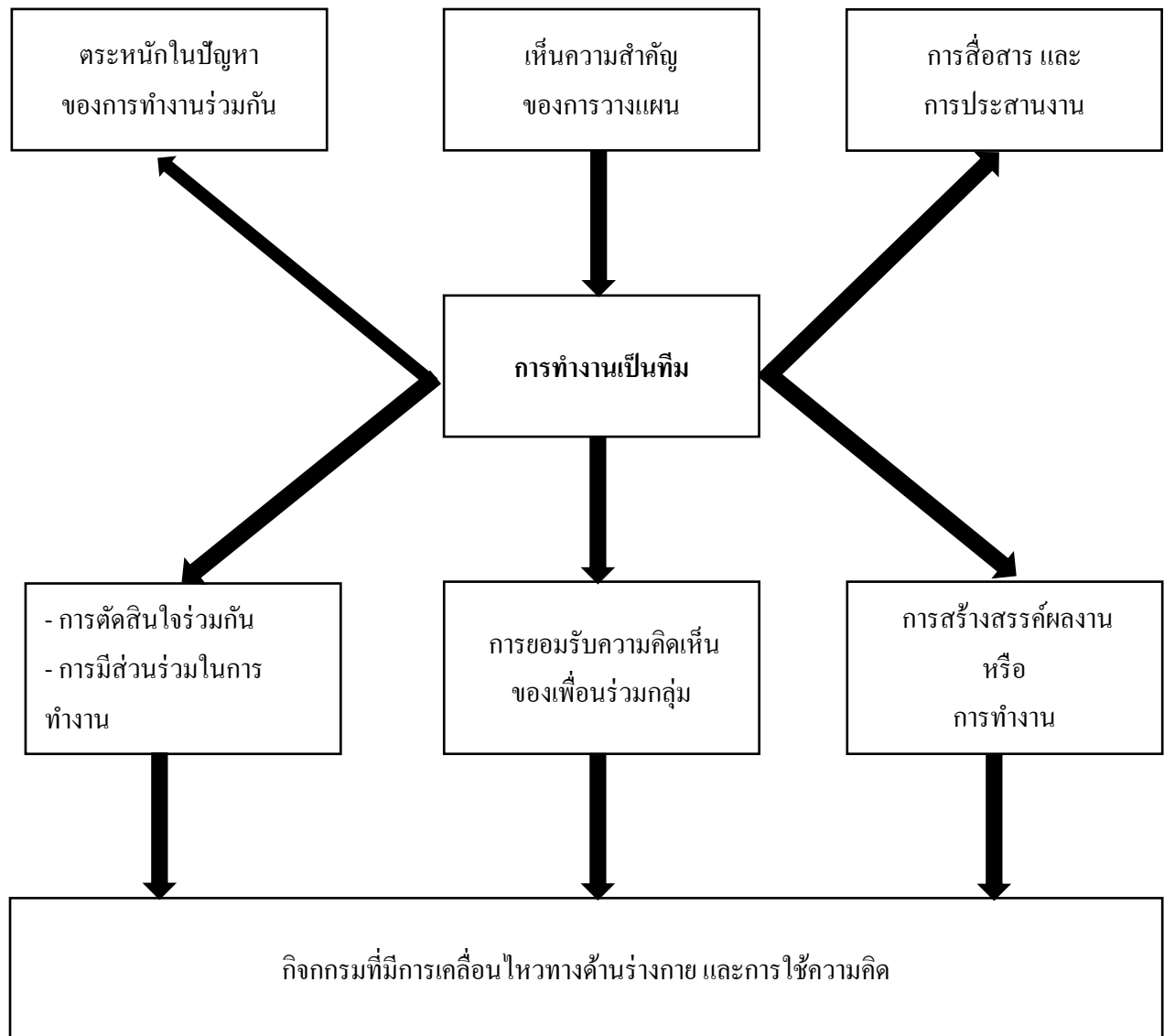
ทฤษฎีพื้นฐาน

- ๑) ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ (Human Development Lopoment)
- ๒) ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning)

แนวคิด

- ๑) แนวคิดเรื่อง กระบวนการกลุ่ม (Group Process)
- ๒) แนวคิดเรื่อง การเรียนแบบร่วมมือ (Constructivism Learning)
- ๓) แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความรู้ (Constructivism)

การจัดกิจกรรม “Walk Rally” ควรเป็นการทำงานร่วมกัน ใจใจซึ่งกันและกัน โดยอยู่บนพื้นฐานดังต่อไปนี้

๓. กิจกรรม เดินทางไกลและการยังชีพในป่า

๓.๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้เยาวชนรู้จักการช่วยเหลือตนเองและฝึกความอดทน
- ๒) เพื่อให้เยาวชนมีประสบการณ์ในการยังชีพในป่า
- ๓) เพื่อให้เยาวชนรู้จักการทำงานเป็นทีม และการช่วยเหลือกันและกัน

๓.๒. เนื้อหากิจกรรม

- ๑) ฝึกความอดทนด้วยการเดินทางไกล
- ๒) เห็นความสำคัญในบทบาทของตนเอง การช่วยเหลือตนเอง และความร่วมมือเมื่อทำงานเป็นทีม
- ๓) ฝึกการหุงหาอาหารเพื่อการยังชีพตนเองในป่า

๓.๓. ระยะเวลา ๓ ชม. ๓0 น.

๓.๔. การดำเนินกิจกรรม

- ๑) แบ่งเยาวชนออกเป็นหมู่ ออกเดินทางไกลระยะทางประมาณ ๔-๕ กิโลเมตร
- ๒) ให้เยาวชนฝึกการประกอบอาหารเพื่อดำรงชีพในป่า เซลล์ การหุงข้าวด้วยหม้อข้าวสนาม การประกอบอาหาร การก่อไฟ
- ๓) ให้เยาวชนรับประทานอาหารที่ตนเองทำร่วมกันในหมู่
- ๔) เดินทางกลับที่ตั้ง

๓.๕. การวัดและประเมินผล

จากการสังเกตพฤติกรรมและจากการทำงานเป็นทีม

๓.๖. สรุปสาระสำคัญของกิจกรรม

กิจกรรมการเดินทางไกล จะทำให้เยาวชนรู้จักการช่วยเหลือตนเอง และการให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เมื่อเกิดความมูมานะอดทน เมื่อต้องเผชิญกับความเมื่อยล้า และเหนื่อยจากการเดินทางไกล สร้างเสริมประสบการณ์ให้เยาวชนมีความอดทน ความกล้าหาญและความเข้มแข็งทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

๔. กิจกรรม “ซ้อมการแสดงสังสรรค์ ณ ลานกว้าง”

๔.๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้เยาวชน รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามความสามัคคี
- ๒) เพื่อให้เยาวชน รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักการวางแผนก่อนทำงาน
- ๓) เพื่อให้เยาวชน ได้รู้จักการสัมพันธ์ไมตรีกับเพื่อน และผ่อนคลายจากการฝึกอบรมวิชาการ

๔.๒. เนื้อหากิจกรรม

- ๑) ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม หลักการทำงานเป็นทีม
- ๒) หลักการสร้างทีมงานในการทำงาน และการละลายพฤติกรรม

๔.๓. ระยะเวลา : ๒ ชั่วโมง

๔.๔. การดำเนินกิจกรรม

- ๑) แบ่งเยาวชนออกเป็นกลุ่มสี่ จำนวน ๕-๘ กลุ่มสี่
- ๒) วิทยากรชี้แจงกฎกติกา ในการแสดงสังสรรค์ ณ ลานกว้าง
- ๓) เยาวชนส่งตัวแทน มาจับฉลากว่ากลุ่มใดจะได้แสดงกิจกรรมก่อน - หลัง
- ๔) เมื่อ ได้เรื่องที่จะแสดงแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสี่ แยกย้ายออกไปซักซ้อมการแสดงของกลุ่มตนเองที่จับฉลากได้ และซ้อมการแสดงตามเนื้อหาที่จับฉลากได้

๔.๕. การวัดและประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของแต่ละกลุ่ม ในเรื่องของความรับผิดชอบและความสามัคคี
- ๒) สังเกตการณ์ร่วมมือ และการรักษาเวลาที่กำหนดไว้

๔.๖. สรุปสาระสำคัญ

การซ้อมการแสดงสังสรรค์ ณ ลานกว้าง มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความรับผิดชอบของเยาวชนในแต่ละทีม และความร่วมมือ ความสามัคคี และเป็นการผ่อนคลายไม่ให้เกิดความเครียดจากกิจกรรมที่ผ่านมาให้ทุกคนได้แสดงออกไปตามบทบาทที่ได้รับจากเรื่องที่กลุ่มได้ซักซ้อมการแสดงกัน

กิจกรรมกลางคืน กิจกรรม “การแสดงสังสรรค์ ณ ลานกว้าง”

๔.๑. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑) เยาวชนช่วยกันจัดสถานที่ โดยจัดพื้นที่เป็นรูปวงกลม และให้แต่ละกลุ่มสี นั่งเก้าอี้เป็นรูปวงกลม เรียงลำดับไปตามหมู่สี และจัดพื้นที่ส่วนหนึ่งให้แก่ประธานในพิธี และคณะกรรมการ

๔.๒. ขั้นตอนพิธีเปิดการแสดง

- เมื่อประธานเดินทางมาถึง พิธีกรบอกเยาวชนทำความเคารพประธานในพิธี และเรียนเชิญประธานกล่าวเปิด เมื่อประธานกล่าวเปิดเสร็จ วิทยากรเชิญประธาน แขกผู้มีเกียรติ และคณะวิทยากร รำวง กับเยาวชนทุกหมู่สี จำนวน ๓ รอบ

- เมื่อรำวงเสร็จ วิทยากรเชิญประธานจับฉลากการแสดงสังสรรค์ ว่ากลุ่มใดจะได้แสดงก่อน จนครบทุกหมู่สี

- ช่วงเวลาระหว่างการแสดงของแต่ละหมู่สี วิทยากรจะมีการเล่นเกม สลับกับการแสดง เพื่อให้เยาวชนได้มีส่วนร่วม และเกิดความสุขสนาน

- เมื่อกลุ่มสีสุดท้ายแสดงเสร็จ วิทยากรเชิญประธานกล่าวปิดและให้โอวาท วิทยากรให้เยาวชนร่วมร้องเพลง อำลาอาลัย เพลงจับมือ และเพลงคำสัญญา เป็นต้น

๔.๓. การวัดและประเมินผล

- จากการสังเกตพฤติกรรม การร่วมมือ ความสามัคคีภายในทีม

- สังเกตพฤติกรรมกลุ่ม การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ได้ชักชวนมา

๔.๔. สรุปสาระสำคัญ

การทำงานเป็นทีม การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ความสามัคคีภายในกลุ่ม การเข้าใจซึ่งกันและกัน การยอมรับเพื่อนในทีม และความสุขสนุกสนานที่แฝงด้วยข้อคิดจากกิจกรรมเพลงและเกมส์ของคณะวิทยากร

วันที่ ๓

๑. กิจกรรม “สายใยรัก”

๑.๑. จุดประสงค์ เพื่อให้เยาวชนเข้าใจความรู้สึก และเกิดความเห็นอกเห็นใจบุคคลที่ต้องไปเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

๑.๒. สาระสำคัญ การมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย บุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจความรู้สึกของคนรอบข้างบ้าง ความเห็นอกเห็นใจ คนที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๑.๓. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบกลุ่ม, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ประสบการณ์” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	- วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน สุ่มถามเยาวชนผู้รับการฝึกอบรมว่า บุคคลประเภทใดบ้างในสังคม ที่เราควรจะให้ความสงสารและ ให้ความเห็นอกเห็นใจ - วิทยากรสุ่มถาม ให้เยาวชนเล่าให้ฟัง - วิทยากรให้ฟังกรณีศึกษาของ ยายทองมี	- กรณีศึกษา/CD
“สะท้อนความ ความคิด” (กลุ่มย่อย ๕-๖ คน, ๓๐ นาที)	- ให้ตัวแทนกลุ่มรายงาน	- ใบงานที่ ๑
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	- แบ่งกลุ่ม ๕-๖ คน อธิบายประเด็นในใบงานที่ ๑	
“ประยุกต์แนวคิด” (กลุ่มย่อย ๒๐ นาที)	- วิทยากรรวบรวมแนวคิดแล้วอธิบายเพิ่มเติม ตามใบความรู้ที่ ๑	- ใบความรู้ที่ ๑
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๒๐ นาที)	- อธิบายตามประเด็น ในใบงานที่ ๒ - ตัวแทนกลุ่มรายงาน - วิทยากรรวบรวมสรุป แนวคิดที่ควรได้	- ใบความรู้/ แนวคิดที่สรุปได้

๒. กิจกรรม “ทักษะสังคม”

๒.๑. จุดประสงค์ เพื่อเยาวชนมีความสามารถหรือมีทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

๒.๒. สาระสำคัญ

- ทักษะสังคม (Social Skill) หมายถึง ความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคม ความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทาง เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตน และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะในการแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ

- การมีทักษะทางสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดการปรับตัวที่ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๓. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบกลุ่ม, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ประสบการณ์” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	- วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียน ด้วยการอธิบายความหมายของทักษะสังคม - สร้างความรู้สึกร่วมกัน โดยวิทยากร พูดคุยและซักซ้อม เกี่ยวกับสัมพันธภาพ เยาวชนกับคนอื่นที่อยู่ร่วมกัน ว่าเป็นอย่างไรบ้าง มีความพึงพอใจต่อสัมพันธภาพนี้หรือไม่ อะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ให้เยาวชนเขียนส่วนของคุณอย่างละเอียด	- ใบงานที่ ๑
“สะท้อนความ ความคิด” (กลุ่มเล็ก ๒๐ นาที)	- แบ่งกลุ่ม ๘-๑๐ คน อภิปรายในประเด็นที่เขียนไว้ในใบงานที่ ๑	
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๑๕ นาที)	- วิทยากรให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มสรุป และอภิปรายเพิ่มเติม	

องค์ประกอบกลุ่ม, เวลา	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ/อุปกรณ์
“ประยุกต์แนวคิด” (กลุ่มใหญ่ ๑๐ นาที)	วิทยากรมอบหมายให้เยาวชนแต่ละกลุ่ม เขียนวิธี แนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างสามพันธภาพเยาวชนที่อยู่ร่วมกัน ตามรายละเอียดในใบงานที่ ๒	- ใบงานที่ ๒
“สะท้อนความคิด” (กลุ่มเล็ก ๒๕ นาที)	แบ่งกลุ่ม ๘-๑๐ คน อภิปรายกันในประเด็นที่เขียนไว้ในใบงานที่ ๒	
“ความคิดรวบยอด” (กลุ่มใหญ่ ๑๕ นาที)	วิทยากรให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มสรุป และอภิปรายเพิ่มเติม	

ใบความรู้ที่ ๑

ทักษะสังคม

ทักษะสังคม (Social Skill) หมายถึง ความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคม ความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตน และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะในการแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ

การมีทักษะสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดการปรับตัวที่ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กลางคืน กิจกรรม”อำลาชวาค่าย

๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑.๑. เพื่อสรุปกิจกรรมในการฝึกอบรม และให้เห็นความสำคัญของกิจกรรมที่ผ่านมา
- ๑.๒. เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้เยาวชนนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๑.๓. เพื่อให้เยาวชนเกิดความภาคภูมิใจ เห็นความสำคัญของตนเอง และเห็นความสำคัญและคุณค่าของการทำงานเป็นทีม

๒. เนื้อหากิจกรรม

- ๒.๑. การตระหนักรู้และรู้จักคุณค่าของตนเอง
- ๒.๒. บทบาทหน้าที่ในการอยู่ร่วมกันในสังคม
- ๒.๓. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายของชีวิต

๓. ระยะเวลา ๑ ชม.

๔. การดำเนินกิจกรรม

- ๔.๑. ให้เยาวชนเข้าแถวเป็นรูปวงกลม โดยการจับมือประสานกัน และคณะวิทยากรเข้าแถวแทรกอยู่ในกลุ่มของเยาวชน
- ๔.๒. หัวหน้าวิทยากรกล่าวสรุปถึงกิจกรรมที่เยาวชนร่วมกันปฏิบัติ ตั้งแต่วันแรกถึงวันสุดท้าย ปัญหาอุปสรรคของแต่ละกิจกรรม และขอบคุณที่เยาวชนได้ให้ความร่วมมือในการฝึกอบรม
- ๔.๓. วิทยากรและเยาวชนร่วมร้องเพลงอำลาชวาค่าย และเพลงคำสัญญา
- ๔.๔. ขณะที่ร้องเพลง ทีมวิทยากรอำลาเยาวชนโดยการเดินไปจับมือ เพื่อแสดงความยินดีที่เยาวชนสำเร็จการฝึกอบรม และให้เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๕. สรุปสาระสำคัญของกิจกรรม

กิจกรรมอำลาชวาค่าย ดำเนินการเพื่อให้เยาวชนเกิดความประทับใจ ที่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม ระหว่างการฝึกอบรม และเน้นย้ำให้เยาวชนนำประสบการณ์ที่ได้รับ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี มีการวางแผน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่เยาวชนมุ่งหวังไว้

ใบงานที่ ๑

ให้เยาวชนเขียนความคิดเห็น หรือความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับ

- สัมพันธภาพของเยาวชนกับคนอื่นที่อยู่ร่วมกัน ว่าเป็นอย่างไรบ้าง
- เยาวชนมีความพอใจต่อสัมพันธภาพนี้หรือไม่
- อะไรบ้างเป็นปัญหา/อุปสรรคต่อการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น

(ใช้เวลา ๑๐ นาที)

ใบงานที่ ๒

ให้เยาวชนเขียนความคิดเห็น ความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับ

- วิธีการ/แนวทางปฏิบัติ เพื่อสร้างสัมพันธภาพกับคนที่เยาวชนอยู่ร่วมกัน

(ใช้เวลา ๑๐ นาที)

บรรณานุกรม

๑. นายชาญชัย สวัสดิ์สาดี. คู่มือหัดฝึกรวมมืออาชีพ. รม. (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). M.P.A. (Pensylvania State University) สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. .ถนนพญาโลก กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน ก.พ. ๒๕๔๔.
๒. สถาบันยาเสพติดชันญารักษ์. ค่าปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (ค่ายเยาวชนต้นกล้า). กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.